

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

173. An Sacerdos, qui ex malitia, & culpabiliter celebrat absque confessione, teneatur præcepto Concilij Tridentini sess. 13. c. 7 quam primum confiteri? Et an idem dicendum sit de illo, qui non ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

confiteri, idem si non confiteretur quamprimum, faceret contra præceptum Concilij, & idem mortaliter peccaret. Unde sub præcepto tenetur quamprimum confiteri, id est, non immediate, nec eo die, sed non differendo per longum tempus Confessionem: quod sentio obligare Sacerdotes sic communicatos ex oblivione, vel malitia. Ita ille, cui adde Joannem Vviggers in 3. part. de Sacrament. qu. 80. art. 5. dub. 2. mm. 14. sic asserentem: Nobis non probatur sententia multorum, qui docent, si contingat, sacerdotem, qui habet conscientiam peccati mortalis, communicare sine prævia Confessione, non quia deest copia Confessoris, sed, quia sine nota infamia non potest confiteri, puta, quia occurrit illis peccatum in Missa inchoata, aut simili de causa non teneri verbis illis Concilij ad quamprimum confitendum, & multo minus istorum, qui idem dicunt de sacerdote, qui sciens, & volens non confitetur, & cum conscientia peccati mortalis celebravit, etiam si commodè confiteri poterit, quamvis enim Concilium antea dixerit, perpetuè esse servandum, (quòd, scilicet, præmittatur Confessio, etiam à Sacerdotibus, quibus ex officio incumbit celebrare, modò non deest illi copia Confessoris; tamen quòd subjungit præceptum de faciendi deinde Confessione quamprimum, non restringit illud ad illos Sacerdotes solos, qui ob inopiam Confessoris celebraverint sine sacramentali Confessione prævia; sed simpliciter dicit: *Qui, necessitate urgente, absque prævia Confessione celebraverint, quamprimum confiteantur*, quæ proinde verba censentur merito comprehendere omnes, qui ita, sine Confessione prævia, celebraverint, neque ex eo, quod præcessit, videtur si efficiens sumi argumentum sic restringendi, prout alij restringunt. Hucusque Vviggers. Quod potest probari ex argumento à minori ad majus: quia, si Sacerdos, celebrans ex necessitate sine malitia, absque præmissa Confessione, tenetur quamprimum confiteri: ergo à fortiori tenetur sacerdos, qui sacrificavit ex malitia: quia par non est, ut commodum reportet ex suo delicto.

2. Sed ego puto, his non obstantibus, negativam sententiam tenendam esse: & ita tenet, me citato, Leandrus de Sacram. tom. 2. tract. 7. disp. 7. quest. 51. Stephanus à Sancto Gregorio de Sacram. lib. 3. cap. 26. n. 12. Suar. in 3. part. tom. 3. disp. 66. sect. 7. Mercurius de Sacram. quest. 80. art. 4. dub. 30. Granado in 3. part. contr. 6. tr. 10. disp. 7. n. 15. Arayo in 3. part. 9. 80. art. 4. n. 29. Filliucius tom. 1. tract. 4. cap. 8. n. 222. & 223. Nugnus de Sacram. tom. 2. 9. 80. art. 4. diff. 4. concl. 3. & alij communiter. Probatur: quoniam nullum est tale præceptum, nisi impositum à Tridentino: sed in illo tantum fit mentio de sacerdote celebrante sine Confessione urgente necessitate: ergo in aliis casibus non est talis obligatio, sive pro laico, sive pro sacerdote. Patet consequentia: quoniam præcepta penaliter non sunt extendenda magis, quam sonant: ergo.

3. Ad argumentum contrariæ sententiae respondeo, quòd in lege positiva non valet argumentum à minori ad majus: tum, quia non obligat, nisi quatenus in ea exprimitur: sed in Concilio Tridentino non exprimitur, sacerdotem ex malitia celebrantem sine Confessione teneri quamprimum confiteri. Tum, quia Concilium facile sibi potuit persuadere, sacerdotem, ex malitia celebrantem, non statim expiaturum sua peccata per Confessionem, cum temerè ausus sit grave sacrilegium ex malitia perpetrare in Eucharistia Sacramento suscipiendo: ergo, cum non exprimat sacerdotem ex malitia celebrantem, talis vi præcepti Concilij Tridentini non obstringitur post celebrationem quamprimum confiteri.

4. Ex his inferitur à fortiori cum Castro Palao tom.

4. tr. 21. disp. unica. punct. 6. 1. 2. n. 9. quòd sacerdos, qui sui peccati invincibiliter oblitus celebrat non præmissa Confessione, non tenetur præcepto Concilij de confitendo quamprimum.

5. Nota, aliquos eximere ab hoc præcepto sacerdotem, qui ante Missam legitime confessus, tamen per oblivionem prætermisit aliquod peccatum, cuius etiam post tubinde recordatur ante Missam, non habes amplius & pro copia Confessorij. Item, si ex justa causa in Confessione prætermisit scienter aliquod peccatum: & si habens etiam peccata reservata, non potuit de illis directe absolvi, quamvis illa quoque Confessario exposuerit. In his enim casibus sacerdos non celebrat absque prævia Confessione: siquidem verè illam præmittit. Sed, secundum aliquos dici debet, sacerdotem, qui sic celebravit, adstringi hoc præcepto quamprimum postea confitendi; quia jure ordinario prærequiritur Confessio omnium mortalium peccatorum: si ergo quis ex oblivione, aut justa causa prætermisit aliqua in Confessione, vel ob reservationem non potuit directe de aliquibus absolvi, & ex necessitate celebravit eorum conficius, debet adhuc quamprimum postea ea confiteri, & abolitionem querere: quia Decretum & intentum Concilij est de omnibus, & singulis peccatis, quorum sacerdos conficius erat. Vide Lugum disp. 14. sect. 7. & de hoc ego alibi.

RESOL. CLXXXIII.

An Sacerdos, qui ex malitia, & culpabiliter celebrat absque confessione, teneatur præcepto Concilij Tridentini sect. 13. cap. 7. quamprimum confiteri? Et an idem dicendum sit de illo, qui non præmissa confessione celebrat, & inter celebrandum meminit ante Communionem se esse in statu peccati mortalis? Ex part. 10. tr. 16. & Milc. 6. Ref. 78.

§. 1. **N**egativè respondet Cardinalis Lugo de Sacra. Euchar. disp. 14. sect. 7. n. 150. quia Concilium aperte loquitur de illo, qui necessitate urgente, celebrat; & quidem in his præceptis positivis non debemus arguere ab uno ad alium calum: præsertim cum sit major ratio in presenti; tum quia hoc præceptum ordinatur ad iniiciendum metum iis, qui prætextu necessitatis celebrandi differre possunt diu Confessionem; posito autem hoc novo præcepto, diligentius quarent Confessarium: illis autem, qui ex malitia id faciunt, non erat necesse iniicere talem metum, cum jam sciant, se obligari sub peccato ad præmittendam Confessionem; tum etiam, quia præceptum hoc in ordine ad illos, non esset utile, sed occasio certa novi peccati absque ulla spe fructus. Quomodo enim sperabitur confessurus statim post Missam propter hoc novum præceptum Ecclesie, quo, contempto præcepto Divino, celebrat nunc absque confessione: Ita Lugo. Sed adversus illum novissimè insurgit Martinon in Theolog. Schol. tom. 5. disputat. 49. sect. 8. mon. 87. putat enim, Sacerdotem sic celebrantem à fortiori contineri sub præcepto Concilij, eo quod Concilium Tridentinum ait: Si necessitate urgente, &c. putat non esse dictum, ut excluderet calum extra necessitatem: sed ut disertè exprimeret illum, de quo magis dubitari poterat, & in quo necessitas videri poterat excusare. Nec obest, quod præceptum hoc non aded prodest malitiosis. Neque enim propterea non debent urgeri præceptis, & oneribus, ut respiscant. Hæc Martinon, qui poterat in favorem suæ sententiae adducere etiam Sylvium in 3. part. quest. 80. art. 4. dub. 2. Verum

Verum his non obstantibus ego puto non esse recedendum à sententia Cardin. de Lugo, quam novissimè cum aliis tenet ejus Frater P. Franciscus de Lugo, de Sacram. lib. 4. c. 6. q. 8. n. 70. nam in præceptis positivis non valet argumentum à minori ad majus; nec arguere valeamus ab uno casu ad alium: Præsertim cum in celebrante sacrilegè deficiat finis humani præcepti; quod certè non cogeret ad confessionem postmodum quamprimum faciendam illum, qui scienter violat præceptum Divinum præmittendi confessionem ante Communionem: unde potius esset occasio novi peccati: & idèò, ut dixi, opinio Martinon, mihi non placet.

2. Notat verò dictum Martinon ubi supra, contra eundem Cardinalem Lugo docere idem dicendum esse de eo, qui non præmissa confessione celebrat, & inter celebrandum meminit ante Communionem, se esse in statu peccati mortalis. Talis enim, si tunc non potest confiteri, tenetur conteri, & data prima commode confiteri, quia celebravit absque confessione prævia, ut ait Tridentinum, prævia, inquam, ad Communionem, de qua loquitur idem Concilium verbis proximè antecedentibus illud præceptum consequenter ad illud Apost. 1. Cor. 11. *Probet autem seipsum homo* (per confessionem) & sic de pane illo edat. & de calice bibat. Debet autem hoc novum præceptum intelligi latum esse Sacerdotibus, juxta subjectam materiam, & consequenter ad verba præcedentia.

3. Sed his non obstantibus, licet probabiliter dicta sint, ego puto, sententiam Card. de Lugo, esse probabiliorè; & illam, tenet P. de Lugo ubi supra n. 69. Unde Rubrica Missalis Sacerdoti, qui conscientiam habuit peccati mortalis ante Missam inchoatam præscribit, ut habeat contritionem, & postquam primum confiteatur; illi verò qui talem conscientiam in ipsa solum celebratione recognoscit, dumtaxat præscribit, ut habeat contritionem cum proposito confitendi, & satisfaciendi, videlicet suo tempore.

RESOL. CLXXIV.

An si quis non habens copiam Confessarij, vel urgente necessitate celebrat cum intenta voluntate, quod si adfuerit Sacerdos ad illum non accedat, teneatur, hoc non obstante, quamprimum confiteri?
Et an Sacerdos obligetur hoc præcepto statim confitendi, quando non habens copiam Confessarij, necessitate urgente, celebravit non præmissa confessione, nec contritus, sed indignè?
Et quid, si sine necessitate celebrat in peccato mortali Ex p. 9. tract. 3. Ref. 31.

§. 1. Hoc dubium nimis curiosum invenio apud Amicus in cur. Theol. tom. 7. disp. 26. sect. 2. n. 32. ubi sic ait: [Una hic superest difficultas, an hoc præceptum se extendat ad eos, qui, quamvis & inopiam Confessoris habeant, & necessitas urgeat celebrandi; adhuc tamen ad celebrandum accedunt cum intenta voluntate non accedendi ad Confessarium, etiamsi adfuerit? Ratio dubitandi est; quia hoc præceptum solum iis videtur à Concilio impositum, qui bona fide licetè ob defectum Confessoris, necessitate urgente, ad celebrandum accedunt. Sed hic illicite, & mala fide accedit cum voluntate non præmittendi sacramentalem confessionem peccati mortalis, etiamsi Confessarius adfuerit: igitur non videtur hoc novo Concilij præcepto de Confessione statim faciendâ obligari. Nihilominus probabilis puto, hanc teneri. Fundamentum est: quia Concilium in Tom. I.

hoc præcepto instituendo non tam attendit ad internam voluntatem Sacerdotis ad celebrandum accedentis, quàm ad externam confessoris inopiam, & urgentem necessitatem: ergo, si reverà hic habet inopiam Confessoris, & urget celebrandi necessitas, quidquid sit de interna ipsius voluntate, comprehenditur sub hoc præcepto. Confirmatur: nam, si quis habens Confessoris inopiam, & urgeat celebrandi necessitas accedat cum sola attritione putata, comprehenditur sub hoc præcepto: ergo etiam qui accedit cum voluntate non confitendi, si adfuerit Confessarius. Antecedens, me judice, constat: cum Concilium in suo Decreto non expresserit, ut quando Sacerdos non habet copiam Confessarij, & urget necessitas, debeat accedere contritus: sed solum dixerit, quando deficiente copia Confessoris, & necessitate urgente, absque prævia Confessione celebraverit quamprimum confiteatur. Consequentia verò probatur: nam eodem modo accedit mala fide, qui cum conscientia peccati mortalis in tali casu ad celebrandum accedit cum sola attritione putata, quàm qui accedit cum voluntate Confessionem non præmittendi, etiamsi Confessarius adfuerit.] Hæc omnia Amicus.

2. Hic etiam quaerendum venit, an Sacerdos obligetur hoc præcepto statim confitendi, quando non habens copiam Confessoris, necessitate urgente, celebravit non præmissa confessione, nec contritus, sed indignè? Respondeo affirmative. Ratio est: quia Concilium, ut ferret hoc præceptum, non attendit ad internam dispositionem, cum qua quis accederet: sed ad externam occasionem, quam habere posset, non præmittendi confessionem celebrationi. Quare, si Sacerdos dignè, sive indignè ad celebrandum accedat, dummodo necessitate urgente, ob inopiam Confessoris, non præmittat confessionem celebrationi; semper hoc præcepto obligabitur; & idèò Sacerdos habens copiam Confessoris, non ex necessitate, sed ex malitia celebrans non præmissa confessione, quamvis indignè celebret, non tamen obligatur hoc præcepto, quamprimum confiteri: quia Concilium solum loquitur de Sacerdote, qui necessitate urgente, non præmittit confessionem celebrationi. Quod si objicias: qui necessitate urgente, ob inopiam Confessoris, non præmissa confessione, cum sola contritione celebrat, dignè accedit ad Euchariam, & tamen obligatur hoc præcepto statim confiteri: ergo multò magis obligabitur, qui absque necessitate, habens copiam Confessoris, sine confessione ex malitia celebrat, quia accedit indignè, imò peccat mortaliter accedendo. Resp. negando consequentiam: quia est diversa ratio utriusque: nam hoc præceptum, inter alias causas, latum est ad tollendam occasionem fingendi necessitatem celebrandi sine prævia confessione, vel nimium differendi illam: nam, cum Sacerdoti imposita sit obligatio confitendi statim post celebrationem, si antea non potuit, multò magis erit sollicitus timoratus Sacerdos de præmittenda confessione. Hæc autem ratio non procedit in illo, qui sine necessitate in peccato mortali celebrat: & idèò non oportuit novam obligationem ei imponere, quia satis ei erat præceptum divinum de præmittenda confessione. Et hæc omnia docent Vasquez tom. 3. disp. 208. c. 3. n. 19. Suar. tom. 3. disp. 66. sect. 7. & alij.

RESOL. CLXXV.

An Sacerdos, qui in die Parasceves officium facit, si urgente necessitate, vel non habens copiam Confessarij hoc faciat absque prævia confessione, teneatur
S 2 quam

MARTINON
Opera
Tom. I. & II
Et III

Sup. hoc la-
re in duabus
præcedenti-
bus Ref. &
cursum in fi-
ne Ref. 178.
& in Relol.
182. brevi-
ter in fine,
§. 2.